

DR. HÁMORI DEZSŐ

1910–1982

Állatorvosdoktor, az állatorvos-tudomány doktora, címzetes egyetemi tanár, az állattenyésztési genetika fakultatív tantárgy előadója (1981–1982), az Állattenyésztési Kutatóintézet lótenyésztési osztályának vezetője (1950–1956), az állami gazdaságok főállatorvosa (1957–1963), a lótenyésztés, az örökléskórtan és a tenyésztéshigiénia nemzetközileg elismert kutatója, az állat-egészségügyi dokumentációs munkacsoport szervezője, az *Agráriródlmi Szemle* állat-egészségügyi rovatának vezetője.

1910. február 17-én született Balassagyarmaton. A kitűnő szellemi képességű ifjú a budapesti M. kir. Állami Zrínyi Miklós Reál gimnáziumban 1928-ban érettségizett. 1929-ben felvételt nyert a M. kir. Állatorvosi Főiskolára mint eminens, pályadíjnyertes hallgató. 1931-ben kitűnő minősítésű állatorvosi oklevelet szerzett.

A honvédség kötelékébe lépett. Kisbéren és Bábólnán sajátította el a csikónevelés és a lóidomítás fortélyait. Pár év után a Honvéd Állategészségügyi Intézet osztályvezetőjévé nevezték ki. Az Országos Állategészségügyi Intézetben készített szerológiai tárgyú disszertációjával 1935-ben állatorvos-doktori címet szerzett. 1943-ban egyetemi magántanárrá habilitáltak. A II. világháború frontszolgálatát, majd hadifogsága után első között segített a lótenyésztést helyreállítani és újjászervezni. 1946-ban országos lótenyésztési felügyelővé nevezték ki. Szervezte az ország első mesterséges termékenyítő állomásait, újjászervezte a nagyértékű állami méneseket. Száműzte a formalisztikus küllemtani elveket és kidolgozta a teljesítőképeség vizsgálatának komplex rendszerét. Eredményeit, tapasztalatait a *Lótenyésztés* című könyvében foglalta össze, 1946-ban.

1950-ben az Állattenyésztési Kutatóintézet lótenyésztési osztályának vezetőjévé nevezték ki, itt készített *Munkaképesség-vizsgálatok hazai rendszere és eddigi eredményei a lótenyésztésben* című disszertációja alapján kandidátusi fokozatot szerzett.

1957-ben az állami gazdaságok főállatorvosaként az örökléskórtan és a tenyésztéshigiénia kutatását tekintette fő feladatának. 1959-ben témadokumentációt készített, majd matematika-statisztikai módszerekkel felmérte a heredopatológiai rendellenességek előfordulási gyakoriságát, és apostola volt a tenyésztéshigiéniai elvek gyakorlati elterjesztésének. 1974-ben kiadott heredopatológiája (*Háziállatok öröklődő alkati hibái és betegségei*) nemzetközi érdeklődést váltott ki, angol nyelven is kiadták. Megfigyeléseivel, kutatási eredményeivel, angol, német, francia, orosz, cseh és szlovák nyelvismeretét hasznosítva, számos nemzetközi és hazai tudományos rendezvényen részt vett, és sok elismerésben részesült. 1965-ben *Örökléskórtani vizsgálatok szarvasmarha-, sertés-, és juhállományainkban* című értekezésével az állatorvos-tudomány doktora fokozatot nyerte el.

Lelkes, kiváló szakíró, tizenegy könyvet írt, és több mint 200 közleménye jelent meg. A MÉM Információs Központján belül állat-egészségügyi dokumentációs szervezetet hozott létre, és 1965-ben már fő állásban, az *Agrár-irodalmi Szemle* rovatvezetőjeként, szerkesztette az *Állategészségügy* című kiadványt.

Szuggesztív, jó előadó volt, az Állatorvostudományi Egyetemen gyakran oktatott, több tanfolyamot vezetett. 1981/82-ben az állatorvosi genetika (tenyésztés-higiénia) című fakultatív tárgy előadója volt. Mindezt a címzetes egyetemi tanári cím odaítélésével honorálta az egyetem.

Hámori Dezső célratörő, szorgalmas, erős akaratú, szívós, kitartó ember volt. Kiváló szellemi képességeivel mindig az új mélyebb megismerését kereste. Beosztottjai az igaz ügyért bátran kiálló vezetőnek tartották. Markáns egyéniség volt. Küzdelmei bőséges eredményt hoztak. 1982. december 17-én a budakeszi köztemetőben búcsúztatták.

Irodalom:

Karasszon Dénes: Hámori Dezső dr. 1910–1982. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1983. 38. 10. 637–638.

Dr. Fehér György, 2007